

dán moudr výhradně o 5 mm, stalo se náhodou a jen náhodou se tedy stalo, že žalobci vůbec vzešel nárok na slevu. Žalobce nikdy neoznámil žalovanému, že pro případ takové náhody se bude domáhati slevy, a neudělil mu žádného na slevu se vztahujícího příkazu. Zavinění žalovaného by bylo možno spatřovati za tohoto stavu věci pouze v tom, že nepočítal sám s možností takové náhody a s možným pozdějším rozhodnutím žalobce, domáhati se slevy na dovozném. To by však byla již přemíra opatrnosti, přesahující daleko péči, uloženou řádnému obchodníku při plnění smluvených obchodů ve prospěch druhé strany. Odporovalo by zásadám obchodní poctivosti a důvěry, by žalobce, opomenuv sám včas učiniti opatření, potřebná k využitkování nového tarifního předpisu, mohl přesunouti následky tohoto opomenutí na svého smluvníka a ukládal mu takto povinnost větší péče, o zvláštní se smlouvou přímo nesouvisející zájmy žalobcovy, než jim žalobce sám věnoval. Neprávem poukazuje žalobce i odvolací soud v té příčině na to, že žalovaný jest obchodníkem uhlím a proto povinen znáti tarifní předpisy o dopravě uhlí. Nehledíc k tomu, že sleva na dovozném byla poskytnuta ve prospěch průmyslových závodů, zařízených na otop moudrem, a nikoliv ve prospěch obchodníků uhlím, takže nikoliv žalovaný, nýbrž žalobce měl na ní zájem, mohla by podrobná znalost tarifních předpisů, přesahující míru, každému obchodníku potřebnou, býti požadována sice od speditera, jenž za úplatu obstarává na cizí účet dopravu zboží (§ 1299 obč. zák., čl. 379 obch. zák.), nikoli však od žalovaného, jenž byl ku žalobci jen v poměru prodatele ke kupiteli a byl podle čl. 344 a 282 obch. zák. povinen zachovati jen obyčejnou bedlivost řádného obchodníka. K této bedlivosti náleží jen znalost všeobecných tarifních předpisů a žalovaný osvědčil ji dostatečně tím, že prodané zboží označil na nákladním listu názvem, na němž dle tarifu jest závislá všeobecná sleva sazby. Že by k pečlivosti řádného obchodníka náležela také znalost všech speciálních, časově omezených a jen pro některé jeho odběratele význam majících tarifních předpisů, nelze uznati.

Čís. 3958.

Žaloba dle čl. XLII. uv. zák. k c. ř. s.

Na tom, kdo se domáhá vyjevovací přísahy o jmění, jest, by osvědčil, že jest tu skutečně nějaké jmění.

(Rozh. ze dne 11. června 1924, Rv I 504/24.)

Žalobě, domáhající se na žalovaných, by udali, co jest jim známo o jmění po Antonínu S-ovi, a, by složili přísahu o tom, že jejich údaje jsou správné, procesní soud první stolice vyhověl, odvolací soud žalobu zamítl.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Dovolatel vytýká odvolacímu soudu, že se uchyluje od zjištění první stolice, nemaje prokázáno, že tu byl nějaký majetek po Antonínu S-ovi,

že však nezjistil opaku. Z toho odvozuje, že jest domněnka, že Antonín S. zanechal nějaký majetek na hotovosti, a že více není potřebí k opodstatnění žaloby dle článku XLII. uvoz. zák. k civil. řádu soudnímu, a také, že jest domněnka, že žalovaní vědí o tomto majetku. Odvolací soud, opakovaně důkazy dle §u 488 c. ř. s., byl oprávněn, uchýliti se od zjištění soudu první stolice a učiniti samostatná zjištění. S těmi se však dovolatel rozchází, neboť odvolací soud zjistil, že nebylo dosvědčeno, že po Antonínu S-ovi zůstala větší částka, která nebyla pojata do jeho pozůstalosti, dále, že nebylo dosvědčeno, že peníze ty vzala jeho manželka Anna S-ová do nemocnice v T., a že je ještě měla v den svého úmrtí. Pokud se dovolatel rozchází se zjištěním odvolacího soudu, neprovádí uplatněného důvodu po zákonu. Jinak sluší uznati, že odvolací soud posoudil spornou věc po právní stránce správně, rozhodnuv o žalobním návrhu zamítavě; neboť, bylo-li zjištěno, že nějaké jmění, o němž, nebo o jehož zatajení nebo zamlčení a, co je o tom známo, má býti přísaháno, vůbec neexistuje, plyne z toho bezdůvodnost žaloby, opírající se o předpis čl. XLII. uvoz. zák. k c. ř. s.

Čís. 3959.

Kdo podporuje uchazeče o úvěr tím, že na jeho požádání podává poskytovateli úvěru nevyžádané jím informace o úvěrní schopnosti uchazeče, jest povinen, přesvědčiti se o správnosti své informace a jest práv z následků informace nesprávné (§ 1299 obč. zák.).

(Rozh. ze dne 11. června 1924, Rv I 525/24.)

Žalobce domáhal se na žalovaném náhrady škody, ježto ho uvedl v omyl o úvěrové schopnosti Josefa P-a, jemuž byl žalobce na základě informací žalovaného poskytl zápůjčku. **O b a n i ž š í s o u d y** žalobu zamítly, **o d v o l a c í s o u d** z těchto důvodů: Zajisté nelze důvodně pochybovati o tom, že podle občanského zákoníka může vzejíti povinnost k náhradě škody i při uvedení v omyl mimo poměr smluvní, a že toto uvedení v omyl nemusí býti obmyslným. Vyplyvá tak z §u 7 obč. zák. ve spojení s ustanoveními §§u 1299 a 1300 obč. zák. Podmínkou však jest, by takové uvedení v omyl bylo při nejmenším zaviněným, poněvadž bez zavinění není povinnosti k náhradě. Rozhodným jest tudíž, zda jest v chování žalovaného, jak prvním soudem bylo zjištěno, zavinění čili nic. Tuto otázku první soud právem zodpověděl záporně. Žalovaný nebyl ani podle §u 1299 obč. zák. ani podle §u 1300 obč. zák. povinen, by udíleje radu, by Josefu P-ovi byla zápůjčka poskytnuta, vynaložil zvláštní péči a také nedostal za svou radu nijaké úplaty. Mohla by proto býti řeč o zaviněném jednání jen tehdy, kdyby bylo prokázáno, že žalovaný měl příčinu k tomu, aby pochyboval o správnosti údajů a ujišťování Josefa P-a. Nic takového nebylo ve sporu zjištěno, zvláště nebylo zjištěno, že žalovaný znal majetkové poměry Josefa P-a a že věděl, že jeho informace a ujišťování nejsou věrohodny. Stalo-li se však uvedení v omyl bezelstně a nelze-li v něm ani spatřovati kulposní